

Estrany, estranger

Tots som estranys per naturalesa, i el nostre grau d'estrangeria depèn de cada context. La normalitat és una imposició moral revestida d'estadística. Simona Škrabec, nascuda a Ljubljana el 1968, és una autora singular. Pertany a l'èstirp de comparatistes que es dediquen a encreuar lectures per establir tradicions literàries interlingüístiques. *Inter-* o *trans-*, ara no sé quin seria el prefix més escaient a l'hora d'aplicar la lògica LGTBI als corpus literaris. De fet, la seva tesi doctoral versa sobre els marcs identitaris a Centreeuropa. Fins ara, havia publicat diversos assaigs i crítica literària, a banda de traduir en tots dos sentits de la via esloveno-catalana: Drago Jancar o Danilo Kis d'anada, Maria Barbal o Jaume Cabré de tornada. Ara acaba de debutar com a autora de ficció amb un llibre ben singular: *Torno del bosc amb les mans tenyides* (L'Avenç). Textos breus que capturen instants perdurables, tot teixint una identitat canviant que es fonamenta en la percepció afinada. Un viatge sense full de ruta clar, una pila de fulles extretes de plantes diferents en boscos diversos que l'autora analitza amb precisió botànica i sensibilitat artística. Les mans tenyides del títol són les marques que deixen els viatges. Tots els textos breus del llibre, alguns de brevíssims, van encapçalats per un títol que després la primera frase completa. Com a "Una setmana abans d'anar a l'escola", títol que dona pas a "uns nois em van fer una cremada al coll amb una bengala". La reacció de la nena de set anys davant dels forasters, "una nena set-ciències que mai no es va voler ni plantejar qui eren els nois que li havien fet mal", mena a una reflexió sobre la seguretat de gran abast: "Els perills no els podem expulsar, les preguntes no es responen mai soles.

**Simona Škrabec
determina què és 'ser
estranger, entendre
les regles no dites, i
empassar saliva, arreu'**

Cal qüestionar-se des de molt endins per què les coses se'ns han escapat de les mans".

Un dels textos més breus del llibre porta per títol "M'apresso" i continua així: "per atrapar un altre

avió. Faig tots aquests viatges, però cap no em porta a casa". Aquest estrangeria permanent és un dels motors perceptius del llibre. Es fonamenta en detalls íntims que prenen una força extraordinària, com quan la narradora explica que va al cinema amb la mestressa de la casa on viu, una seixantina molt baixeta. Quan surten de la sala cau un xàfec de cal déu. La dona treu un paraigua de la bossa i l'obre, però l'altura no permet que la seva acompanyant s'hi aixoplugui ("i tampoc no fa ni el més mínim gest de fer-m'hi lloc"). Caminen, doncs, xerrant tranquil·lament sota la pluja les quatre cantonades que les separen del pàrquing, l'una sota el paraigua i l'altra protegida per una gorra de llana i un abric. Les dues frases conclusives permetrien programar un cicle de debats sobre l'estrangeria al CCCB: "És cert que em vaig mullar, però la senyora em tractava amb amabilitat, sense la més mínima intenció de prendre'm com a forastera. És això, precisament, ser estranger, entendre les regles no dites, i empassar saliva, arreu".